

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre 8 korona
 Egézdévre 12 „
 Vidékre: Negyedévre 5 „
 Egézdévre 20 „

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

== Egyeszedik ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 27

Horvát királyság.

— jul. 25.

A horvát báni méltóságban történt változás megint felszínre sodorta azokat a túrhetetlen állapotokat, melyek Horvátországban, a magyar koronához tartozó Horvátországban a magyar nemzet gyűlöletét szítják és a horvát örjögők nagyzási álmába soha nem létezett fogalmat csempésznek.

Ez a vakmerően hazug, képzelt fogalom a horvát királyság.

Az új bán bemutatkozása alkalmával nem esett szó arról, hogy a bán a magyar királyság képviselője, a magyar kormány bizalmasa Horvátországban; ellenben annál sürűbben emlegették a horvát királyságot, mirőlünk meg nagy kegyesen mint testvér királyságról emlékeztek meg. Sőt gonosz történet és alkotmány hamisításuk odáig vetemedett, hogy a magyar miniszteriumot közös (magyar és horvát) miniszterium gyanánt emlegették.

A többi közt a zágrábi Délszláv Tudományos Akadémia szintén tisztelgett az új bannál és a szónok nagy hangon hangon beszélt a horvát királyság népeiről. Általában: ma a Dráván túl minden ember horvát királyságról beszél. Oly meghamisítása ez a történetnek és a közjognak, amelyhez foghatóra máshol alig bukkanhatunk. A magyar közjog nem ismer horvát királyságot, hanem csak Horvátországot. Horvátországnak az ő hajdankorban volt királya, de az a Horvátország, amelyet Szent-László megszerzett, az Árpádok alatt és azóta sohasem volt királyság, hanem csak kapcsoló rész, vagy szebben kifejezve, társország, amely vagy királyi herceg, vagy bán kormányzása alatt állt.

És amily társország volt Horvátország (Croatia) épen olyan társország volt Tótország (Sclavonia) és Dalmátország (Dalmátia). Külön bán kormányozta Horvátországot, külön bán kormányozta Tótországot és kü-

lön bán kormányozta Dalmátországot. Hogy úgy Horvátország, mint Sclavonia és Dalmátia belekerültek a magyar királyok címébe (Rex Hungariae, Croatiae, Schavóniae, Dalmatiae) ebből még nem következik, hogy Horvátország királyság. Hiszen ezen a jogon épen úgy lehetne beszélni külön Szlavon királyságról és külön Dalmát királyságról.

A horvát nagyzási hóbort kitalálta a Horvát királyságot, pedig horvát királyság nincs, hanem csak a magyar királysághoz kapcsolt Horvátország van.

Horvátország igenis része a magyar királyságnak, a magyar király ura Horvátországnak, Szlavonországnak és Dalmátországnak is, de azért, mert Magyarország királyság és mert Horvát-Szlavon-Dalmátországok Magyarországnak társországaik, akiknek messzemenő önkormányzatuk van, azért még Horvátország nem lett királysággá.

A Magyarországgal közjogi vi-

XIII. Leó pápa életéből.

(Egy esomé apróság.)

Az egyház nagy halottjának, XIII. Leó pápának szervezete valósággal dacolt az idő vasfogával. Pedig nem is nagyon kímélte magát. Még kedves doktorának, Laponinak sem fogadott mindig szót. Nagyon szeretett ugyanis éjszákzni. Néha tizenegyig, fél tizenkettőig is fenmaradt olvasgatva vagy latin verseket irogatva.

Egy ízben nagyon szigorúan meghagyta aztán Laponi, hogy többé tíz óra után világosságot ne lásson. Ő szentsége azonban kifogott rajta, Tíz óra után lecsavarták a lámpást s egy apró kis kizilámpást gyújtott meg. Leült egy alacsony tabourette-re, s így olvasott vagy írt tovább. A kis lámpát évekig egy kedves fiatal udvari papja tartotta, aki egy alkalommal azonban hirtelen magababrá emelte a lámpást ennek világa kizilámpázott az ablakon. Laponi rájött az egész dolgra s másnap a fiatal pap tette felelőssé, hogy megrövidíti a pápa életét. Másnap este aztán, mikor a lámpatartásra került a sor, a fiatal pap be-

teget jelentett. Ennek az okát is megtudta a pápa és azontul nem éjjelezett többé.

*

Magyar papokat is szívesen tartott udvarában. Véletlenül egymásután néhány igen szép magyar papja volt s akkor mondta: Hungari habent physiognsmiam phulehram. Kedvence volt sokáig egy kálvinistából áttért fiatal magyar pap, aki néhány évig mint protonotarius is működött mellette. Egy ízben azt mondta neki XIII. Leó, szavalna neki valamit magyarul. Szeretné hallani miként hangzik valami hexameter, vagy ilyes szittya nyelven. A fiatal pap aztán rákezde:

Hősvértől pirosult gyászter, sóhajtvá kölszöntlek.

És végigmondta Kisfaludy „Móhác”-át. A pápa egészen fellelkessedett. — Ah, de szép, hogy pattog . . . Ez a nyelv igazán arravalónak látszik lenni, hogy vitéz harcosokat lelkesítsen háborúra.

*

A mezei gazdálkodást különösen szerette. Minta-szőlőtelepet létesített a

Vatikán kertjében. s nagy öröme telt a szüretelésben. Kedvenceit mindig megajándékozta saját termésű borából, s ez nagy kitüntetés számba ment. Egyik magyar püspöknek is küldött egyszer egy ilyen hordócska bort és megíratta neki hogy ez — t. i. az ő bora — majdnem olyan jó, mint a magyar bor. A magyarok iránt általában nagy rokonszenvvel viseltetett s a Regnum Marianum zárandokat különös figyelemben részesítette.

*

Szokása volt a pápának mindenféle jegyzeteket csinálni. de ezeket csak apró szelet papírokra írta fel. Némely napon 20—80 ilyen szeletkét is teleírt s noha megszámozta, néha órákig keresgélt egyet-egyet fiókjában. Valamelyik udvari papja figyelmeztette egy ízben, mennyire jobb lenne, ha ugynevezett Notes ba jegyezgetne. A pápa rögtön hozatott is egy ilyen bőrkönyvecskét s elkezdett belé írni. Azonban alig pár napig tartott a dicsőség. A kis könyvbe unta a lapozást, nem találta meg mindjárt a lapot, amelyre írt végre is letette:

— Csak jobbak a papírocskák —

Balkányi Antal

fenyképezési
 műterme . . .
 PIAC-U. 81.

o o o **Specialista** o o o
 gyermekek felvételekben.

szonyban álló Horvátország nem is volt soha királyság, nem is az és nem is lesz soha, mert elválhatatlanul van Szent-István koronájához kapcsolva.

Az ősrégi Horvátország nem is existál már, mert ott keresendő valahol a messze Boszniában.

A mai Horvátország nem egyéb, mint tulnyomó részben a régi Tótország (Szlavovia) és a mai Szlavonia tulajdonképpen Magyarország testéből kiszakított ősmagyar terület.

A mai Horvátországot az 1868. törvény teremtette meg, körülírván és megszabván a területét. De bizony ez a törvény nem szól királyságról. Am a horvátok mindig horvát királyságról beszélnek, ami a legnagyobb visszaélés, ferdítés és hamisítás.

Becsémpészték a horvát királyság kifejezést autonóm törvényeikbe, vadonat új elméleteket állítottak föl a horvát közjogról, de: beszélhetnek akármit, hozhatnak csalárd lelkülettel bármily törvényt, az irányadó reájuk, reánk és a világra nézve a magyar törvény és itt a legvégső ideje, hogy mindaz, ami ferdítés és hamisítás a horvát törvényekbe horvát nyelven becsémpésztetett, onnan kitöröltsék és az egyedül

irányadó magyar törvények igaz értelmé érvényre emeltessék.

— Magyar ezredek és magyar ezredek. Katonák nem szoktak politizálni. Már csak azért sem, mert nem szabad nekik. De most, hogy folyton katonai kérdések foglalkoztatják a magyar közvéleményt és felmerül egy indítvány a másik után és tervet terv követ, a katonák is bele-beleszólnak az ügyekbe. Tegnap egy politikusokból álló társaságban jelen volt egy aktív tábornok is, aki magyar ember és aki az ellenzéki követelésekről szólván, a következőket jegyezte meg:

— Ugyis mint tényleges szolgálatot tevő tiszt, ugyis mint magyar ember, mondhatom: nem az a lényeg, hogy a magyar tisztek visszahelyeztesenek a magyar ezredekhez és a magyar ezredek szellemére nézve nem is az a főfontosságú, hogy a tisztek mind magyarok legyenek. Mert az utóbbi különben is kivihetetlen. Minthogy magyar tisztek nem állanak még elegendő számban rendelkezésre. Az ellenzék az ő követeléseiben teljesen figyelmen kívül hagyott egyet, ami pedig szerintem igen nagy horderejű dolog és amit minden nehézség nélkül el is lehetne érni. Ez pedig nem más, minthogy a magyar ezredek élére magyar ezredek kerüljenek. Ez kivihető és ez ellen nem merülhet fel nehézség sem. Ha aztán az ezredes igazi magyar ember, az ezred

szelleme is magyar lesz. Mert ha magyarul beszél az ezredes, magyarul fognak beszélni a tisztek is és úgy feltétlenül bele lehet oltani a magyar szellemet a regimentbe addig is, míg kellő számban lesznek nevelve magyar tisztek is, akik aztán természetesen még jobban elősegítik a magyarság ügyét a magyar ezredekénél.

Az egybegyűlt politikusok nagy helyesléssel fogadták a tábornok szavait, aminthogy magyar szempontokból csakugyan nagy horderejű dolog volna, ha ezredek magyar ezredparancsnokokat kapnának.

Közös tanácskozások. Láng Lajos magyar és Call báró osztrák kereskedelemügyi miniszter Biró Tamás miniszteri tanácsos és Stibral dr. osztályfőnök szakelőadók bevonásával tegnap megállapították a vámtarifátörvényre és az új autonóm vámtarifára vonatkozó végrehajtási rendeletnek alapelveit.

Tegnap délelőtt a kereskedelemügyi minisztériumban Biró Tamás miniszteri tanácsos elnöklésével a cukorkérdés vámpolitikai részének tárgyában értekezlet tartottak, a melyen a magyar kormány részéről Emmerling Vilmos miniszteri tanácsos és Fuhrmann Ferenc osztálytanácsos a kereskedelemügyi, Marschalkó József és Teleszky János osztálytanácsosok a pénzügyi és Ottlik Iván miniszteri tanácsos a földmivelésügyi minisztérium képviselőiben, az osztrák kormány részéről Mühlvenzl dr. osztálytanácsos a pénzügyi s Seidler dr. miniszteri titkár a földmivelésügyi minisztérium képviselőiben vettek részt.

A cukorkérdés pénzügypolitikai ré-

aki megszokta a rendetlenséget, az rendben nem igazodik el.

Pedig leszámítva ezekre a papírkákra való jegyzéseit, oly rendes volt XIII. Leó, hogy bármily könyvet, írást ha elő akart kerestetni, pontosan tudta melyik szekrényének melyik polcán van.

*

Rendkívül egyszerűen élt. A Vatikán tizenegyezer szobájából alig használt hármát.

— Ez is sok, — mondogatta — mert mentől kisebb helyen vagyunk. annál melegebben vagyunk.

Valósággal félt a hidegtől és gyűlölte. Még az aránylag enyhe római tél is megviselte s a legcsékélyebb hidegnél már kérte komornyikjától a dupla kecskebőrt.

Egy egybeszabott, tibeti kecskebőrből készült alsó öltöny volt ez, melyet ha nagyon fázott, a szőrmés oldalával befelé öltött testére. Ő hozatta be a fűtést is a Vatikánba s szobájában olyan hőség volt, hogy, kivált az olasz kardinálisok csak úgy ájultoztak.

*

A kihallgatásoknál rendszeren vidám volt. Magánaudenciáknál, amit ugyan nagyon ritkán osztogatott, valósággal kedélyes. Egyizben, két főrangú magyar hölgyet fogadott. Amint beléptek a pápa elébe, szinte elfogódtak s az egyik hal-kan sugta a másiknak:

— Olyan mint egy fehér hattyu.

Audiencia végén aztán mosolyogva jegyzé meg a pápa:

— Igaz, mint egy hattyu, de aki porban fürdik.

S vidáman mutatott burnót porral telehintet fehére talárjára.

*

Rómában nem szabad a papoknak csizmában járni, csak csatos cipőben. Nálunk meg kivált régibb szabású egyházi férfiak tudvalevőleg nagyon szeretik a csizmát, így Haynald érsek is rendszeren csizmát hordott. Így tett Rómában is, ami egy kis visszatetszést szült. Történt aztán, hogy egy izben valami római pap jött Kalocsára s azt a biboros, csattos cipőjében jól megsétáltatta a bokáig érő, vendégmarasztó sárban. Prűszkölt, köhögött a monsignore és két hétig nyögte a náthát.

— No lássa, — magyarázta Kalocsa szellemes biborosa — most már tudja, miért hordunk mi csizmát.

Ez a kis história fülébe ment XIII. Leónak is és Rómában többé sohasem esett szó a magyar püspökök csizmájáról.

*

A spanyol királyné 1886-ban, fia születésekor, XIII. Leó pápát kérte fel keresztapának, a ki azt örömmel el is vállalta. XII. Alfonz király halála után attól tartottak, hogy kitér a forradalom XIII. Alfonz uralkodását végzetesnek jósolták. Ekkor mondta egy spanyol miniszter:

— Ha XIII. Leó pápa nagy lehet a tizenhármassal, XIII. Alfonz se lesz azért szerencsétlen, mert tizenharmadik. De bizony szerencsétlen lett. Elvesztette koronája felét; az Antillákat és a filippini-szigeteket.

*

A virágokat nagyon szerette a pápa. A spanyol királyné, a kikomaaszszonya volt, egy izben remek rózsafákat küldött a pápának. Elültette a Vatikán kertjében, s nagy gondal ápolgatta. Aztán valahányszor gyaloghintón sétált, kérdezősködött a rózsák felől, s az első kinyílt virágnak üvegburát csináltatott, amely alá lepréselte s hiven megőrizte. Altalában kedvelt minden virágot.

*

Volt idő, amikor a pápa naponkint tartott értekezletet Rampollával. Az utóbbi időben azonban, hogy a pápa hagyományos szilárdsága és jellemereje alábbhagyott, Rampolla ügyesen elérte azt, hogy saját akarata érvényesüljön.

Igy nyáron a kamarilla arra bírta a pápát, hogy kinematográfal levétesse magát. Pedig a pápa annyira irtózott minden ilyen profán dologtól, hogy még amatőr-fényképészeknek is megtiltotta, hogy a Vatikánba lépjenek. De a kamarilla azt akarta, hogy az amerikaiak a pápa kinematográf felvételeit csodálják s ezért elküldték hozzája a Banco di Roma hatalmas igazgatóját, gróf Soderinit s a pápa unokaöccsét, gróf Pecci Camilliót. De csak hosszas rábeszélés után engedett a pápa. Kénytelen-kelletlen lement a vatikáni kertbe s odaállt a fényképész gépe elé.

Az amerikai újságok nemsokára rá megemlékeztek arról, hogy a pápa ime Amerikában is látható. XIII. Leót nagyon boszantotta a népszerűsítésnek ez a kellemetlen módja.

szével a két kormány képviselőinek a magyar pénzügyminisztériumban tartandó értekezlete fog foglalkozni, amelyre Böhm Bawerk lovag osztrák pénzügyminisztert is várják.

ORSZAGGYÜLÉS.

A képviselő ház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, július 24.

Kevés hallgató lenn; zsufoolt karzatok fenn, ez volt a külsőképe ma a háznak; a melynek két óráját Vázsonyi Vilmos vette igénybe. Az obstrukciót tüzelte a melynek szikrája is rég kialudt volna már, ha egyes nagyobb tehetségei az obstrukciós pártnak nem szítanak újra és újra. Kevesen hallgatták mégis a harciasok közül is, de ezek hiven kitarítottak mellette. Nagy derűtséget keltett, hogy Olay Lajos minden öt percében megtöltötte a Vázsonyi vizes poharát mohaival. A jobboldalról át is kiáltottak neki.

— Ime! Olajat a tüzre!

Részletes tudósításunk itt következik.

Elnök: Tallián Béla.

A kormány részéről jelen vannak: Khuen Héderváry gróf, Kolozsváry Dezső, Tomasics Miklós, Wlassics Gyula és Láng Lajos.

Elnök az ülést megnyitja és bemutatja az irományokat.

A miniszterelnöki program.

Vázsonyi Vilmos a liberalizmus visszafejlődéséről beszél előbb, majd azt mondja, hogy Széll Kálmánt nem a kisebbség, nem is a többség buktatta meg, hanem egyes intrikusoknak jól elhelyezett aknamunkája. Az jellemzi nálunk a politikát: hogy azok a kik nincsenek megelégedve a politikai vezénnyel, nem szállnak szembe a vezérrel, mert félnék a nagyvezérhatalmától, hanem a padisághoz fordulnak, mert tudják róla, hogy ott minden nagyvezér megbukhatik. Így történik aztán, hogy hirtelen egy loecsanás hallatszik és a miniszterelnök nagyvezérek egyszerre eltűnnek a Bosporusban. (Derűtség.) Azt kutatja, hogy az új miniszterelnök miként szölt be a többség előtt? Sokkal rövidebb programot adott a szabadelvűpártban mint a házban és így az a különös jelenség mutatkozott, hogy a miniszterelnök pongyololában sokkal kevesebbet mutatott, mint felöltözve. (Derűtség.) Hol adott hitlevelet az új miniszterelnök a többségnek?

Kaas Ivor báró: A Vámpetiesnél! (Derűtség.)

Vázsonyi Vilmos: Ott csak étlapot adhatott, de programot nem. (Derűtség.) De hol tárgyalt a bán a többséggel a katonai javaslatok tárgyában?

Vészi József: A perronon, de a szabadelvűpártban nem (Tetszés a szélbalon. Ellenmondás jobbról.)

Thaly Ferenc: Igaza van Vészinek!

Vázsonyi Vilmos az obstrukció erkölcsi forrását abban látja, hogy nincs igazi többségi akarat, mert ha volna, már régen elnémitotta volna, a kisebbséget

és megszüntette volna a kisebbségi erőszakosságot. Ezután hosszasan szól a szabadelvről, illetve a szabadelvűpártról. Altalában régen az a felfogás uralkodott, hogy szabadelvű az, a ki a szabadelvűpárthoz tartozott. (Derűtség.) — Most azonban már az sem szabadelvű, a ki a szabadelvűpárthoz tartozik, mert ime az alatt, a mig a pártnak vezére nem volt, a régi szabadelvűek az igazi szabadelvűség jelgője alatt gyűltek össze.

Gajáry Géza közbeszól.

Sebes Dénes: Talán nem igaz!

Olay Lajos: Mindegy az! Nincsen olyan kormány, a melyet Gajáry nem támogat.

Vázsonyi azt vitatja, hogy a szabadelvűségnek nem vivmánya a jog, törvény és igazság, a tiszta váleutét és jó közigazgatás, hanem csak ellentéte ez a politikai beestelenségnek. (Tetszés a szélbalon.)

Zichy János gróf minapi nyilatkozával szemben azt fejtegeti, hogy a szabadelvűpártban már meg van a konzervativizmus, mert konzervatív a nemzeti és egyéni szabadság korlátozásában.

Ezután Héderváry multjával foglalkozik. Ha az erőszakosságokat magyar érdekből követték el, akkor a legrosszabb szolgálatot tette a magyar nemzetnek, mert a magyar érdek csak az alkotmány és szabadság tisztelete lehet. (Tetszés.)

Tomasics szemben kérdezi a miniszterelnöktől, egyetért-e vele abban, hogy a Magyar-Horvát pénzügyi egyezmény nincs rendezve? Mert akkor Héderváry inkompatibilis a miniszterelnöki székből.

Olay Lajos: Be is jelentem ezt az összeférhetlenséget.

Vázsonyi: Tomasics régi beszédében a magyar államvasutak nyelvét Horvátországban horvátta akarta tenni. Ez összeegyeztethető a magyar miniszteri tárcával.

Abbeli félelmét fejezi ki, hogy erőszakos választások lesznek. Hódossyval polemizálva kijelenti, hogy Hódossy szerint az az obstrukció helyes, a melyekben ő részt vesz és ez helytelen, a melyben nem vesz részt. (Derűtség.)

Sajnálja, hogy közjogi viták folynak, de a nemzet e kérdésekben ahhoz a családapához hasonlít, a kinek örökké becsületbeli ügyeivel kell foglalkoznia és nem ér rá gyermekeinek kenyeret keresni. (Tetszés.) Mert nemzeti becsületbeli ügyről van szó, ezért szövetkeztek az obstrukcióban a különböző felfogású politikusok. El kell intézni a nemzetnek ezt a becsületbeli tartozását, azután lehet társadalmi és gazdasági kérdésekkel foglalkozni.

Az abszolutizmusról szól végül. A porosz jelszót, hogy ugyanis az abszolutizmus is jó, ha kedvünk szerint tesz a császár, Bécsben úgy alakították át, hogy az alkotmányosság is jó, ha kedvünk szerint cselekszik. Nem félti az abszolutizmustól az országot, a mig az államosított szabadelvűpárt van uralmon, mert ezt a kényelmes kormányzatot nem cserélik fel Bécsben az erkölestelen abszolutizmussal. (Tetszés.)

Végül határozati javaslatot nyújt be, a mely szerint, miután a jelen kormány az első hivatalnok miniszteriumi jelleggel bír, a ház bizalmatlansággal viseltetik iránta és addig a helyzet megoldása nem

várható, a mig parlamenti férfit nem áll a kormányzat élére. (Tetszés a szélbalon.)

Szünet után

Pichler Győző személyes kérdésben szólalt fel röviden, mely után

Darányi Ignác földmívelési miniszter válaszolt a hozzá intézett minapi interpellációkra, kijelentve, hogy a kormány az árvízveszedelemmel fenyegetett vágvölgyi vidékeken mindenütt megtette a kellő gondoskodást.

EGYHAZ és ISKOLA.

Óvó megnyitás. Az ispotályi óvóban aug. 3 án a kicsinyek gondozása megkezdődik. Figyelmeztetnek a szülők, a kik ide akarják földadni gyermekeiket, — hogy akkor küldjék föl.

A zsidó hitközség közgyűlése. A debreceni zsidó hitközség vasárnap délelőtt tíz orakor az egyet József királyi herceg utca 26. szám alatti irodájában közgyűlést tart a következő napirenddel. Az iskolaudvar kibővítésére szükségessé vált házvétel jóváhagyása. Debreceni Első Takarékpénztártól felvett 300.000 koronás kölcsönnek évi 3900 koronás kamatmegtakarítás melletti konvertálása, esetleg 40.000 koronás újabb tőketörlesztési kölcsön felvétele. A közgyűlésileg már jóváhagyott építkezés módosítása.

Kecskeméthyt New-Yorkba látták.

jul. 25.

Friedrich Géza rajzolóinak néhány évvel ezelőtt jó foglalkozása akadt New-Yorkban egy gépgyárban, ahol mint rajzoló 5000 dollár évfizetés mellett alkalmazták.

Ez a Friedrich Budapestre levelet irt a napokban, amelyben azt újságolja, hogy nem régen látta New-Yorkban a hírhedt Kecskeméthy Győzöt, akit felismert, de mire rendőr jött, már eltűnt, mintha a föld nyelte volna el.

A Jean Lamelon francia cukrosboltjában ült és fagyialtot szüresölt. Kissé meghízott, arca sima, mert bajuszát és szakállát leborotvált.

Sötét-kék zsaket ruha volt rajta és rózsaszínű ing, fehér gallérral és fekete petytyes nyakkendővel.

Friedrich személyesen ösmerte, a Báthory kávéházból, ahová évekket ezelőtt ő is, meg Kecskeméthy is sűrűn járt.

Friedrich, aki nagyon erősen tudja emlékezetébe vésni az arcokat, rögtön felösmerte és megszólította:

— Kecskeméthy ur?!

A megszólított végig nézett Friedrichen, vállát vont és kalapját levéve távozott.

Friedrich szölt egy policemannak, akivel a távozó után sietett, de már késő volt.

Másnap Friedrich az osztrák-magyar konzulátuson jelentette be az esetet, — mire vagy két napig az egész rendőrséget mozgósították, persze minden eredmény nélkül, mert Kecskeméthy nem tudták elfogni.

HIREK.

Napló.

parasztem: nyitva minden vasárnap és húsvépnapon d. o. 9—12-ig.

A debreceni szabadelvű párt tagjaira rendkívüli hatással volt a *Szabadság* tegnapi vezércikke, mely általános feltűnést keltett. Az egész városban tegnap erről a cikkelyről beszéltek, mely pártkülömbőség nélkül a polgárság egyetemének érzületében élénk visszhangra talált. A debreceni szabadelvű párt számos előkelő vezéregyénisége nyiltan helyeselte a dr. Kőrösi Kálmántól felvetett eszmét és már tegnap kiváló egyéniségek széleskörű megbeszélése folyt a nemzeti követelések megvalósításának módozatairól. *Ma, szombaton, délután 5 órakor, az Arany-Bika emeleti cukrásztermében a szabadelvű párt értekezletet tart*, melyen előkészítik a szabadelvű párt legközelebb sürgősen összehívandó közgyűlését. Ezen az értekezleten minden valószínűség szerint megállapítják, hogy a mozgalom a szabadelvű párt akeióba lépésének sikerét, országos eredményét biztosítja, minélfogva a mai értekezlet ki fogja mondani, hogy a debreceni szabadelvű párt közgyűlése hétfőre, július 27-re összehívandó. Az értekezleten megállapítják a határozati javaslat szövegét, melyet aztán a párt közgyűlése elé terjesztenek. A pártközgyűlés határozatát pedig azonnal megküldik az ország összes szabadelvű pártjainak hozzájárulás végett.

Meg kell jegyeznünk, hogy a párt tagjai közül többen az *obstrukció* helyeslését, vagy éppen az *obstrukcióhoz való csatlakozást* látták ebben a mozgalomban. Ezeket azonban a párt nagyon előkelő egyéniségei felvilágosították és megnyugtatták, hogy *nem az obstrukció (az eszköz), hanem az obstrukció tárgyának (a cél), nemzeti követeléseknek helyesléséről és elfogadásáról van szó.* A szabadelvűpártnak kell követelnie a nemzeti vívmányokat s ezzel míg egyrészt a parlamentben a *többségi elvi diadalát* segítik elő, másrészt a nemzet összeségének meggyőződését juttatják világos formában kifejezésre. Ez pedig a szabadelvűpárt egységének megerősítésére s a nemzet jogos követelésének győzelmére fog vezetni.

* **Debrecen felirata Rákóczi hamvainak hazaszállításáért.** Debrecen városa lelkeshangon feliratot intézett az országgyűléshez Rákóczi Ferenc fejedelem hamvainak hazaszállításá ügyében. A feliratban megemlíti Debrecen város törvényhatósági bizottsága, hogy hasonló kéréssel már 1873-ban fordult az országgyűléshez, de sajnos, eddig eredmény nélkül, mert a magyar történelemnek ez a fényes alakja még most is idegen földben porladozik. Most másodikban fordul kérésével a magyar parlamenthez annyival inkább, mivel most az ősszel ülik meg országsszerű tartandó ünnepélyekkel a dicső Rákóczi korszak kétszázéves emlékezetét és így mily nagyszerű nemzeti tett volna az, ha most ezeknek az ünnepélyeknek koronájaként hazahoznák a kurucfejedelm hamvait és méltó dísz között adnák vissza annak a magyar földnek, a melyet vitéz kurucainak vérével oly dicső, ragyogó harcokban védelmezett. Debrecen város törvényhatósági bizottsága azzal végzi feliratát, hogy a parlament bizonyára lelkesedéssel fog hozzájárulni kéréséhez, a melyet harminc év előtt intézett hozzá és a melyet most megismételt és hogy bizik a magyar országgyűlésben, hogy utasítani fogja a kormányt a nemzet kívánságának teljesítésére. — Debrecen város e lelkes hangon írt feliratát most tárgyalják a társörvényhatóságok, melyeknek azt a város hozzájárulás végett megküldötte. A többi közt Szeged, Nagyvárad, Temesvár és Arad városok tanácsai most készítik elő a felirat közgyűléshez való terjesztését.

* **Katonatiszti bucsu estély.** Abból az alkalomból, hogy *Kaffka Ignác* honvéd huszár dandárnokot 6 felsége tőlünk Budapestre a 2-ik lovasdandár parancsnokává áthelyezte, honvédhuszár tisztikarunk ma este a Bika szálló egyik emeleti termében a távozó és népszerű dandárnok tiszteletére bucsu estélyt rendez. A bucsuacsorán honvédlóvaságunk tisztikarán kívül megjelennek még a helyben állomásozó különböző fegyvernembei tisztikarnak képviselői is. A népszerű dandárnok már e napokban végleg el is távozik körünkből új állomás helyére.

* **A Petőfi-dalkör Rákóczi-estéje.** A Petőfi-dalkör a nagyerdői nyári vigadóban augusztus 2-ik napján vasárnap, részben a Kassai Rákóczi lovas szobor javára rendezendő dal-, zene-, felolvasás és szavalattal egybekötött Rákóczi-estét rendez, melyre a meghívókat Komlóssy Arthur elnök, Lestyán Adorján I. alelnök, Barezsa Barna II. alelnök. Hamar László titkár, Szondi Lajos I. jegyző, ifj. Nagy Gábor II. jegyző, Márton Gyula pénztárnok, dr. Varga Lajos ügyész, Iklódi János ellenőr, Tóth Lajos zászlótartó, Szathmáry György körgazda, Bak János helyettes zászlótartó, H. Sinay Sámuel, Haranghy László, Nyikos János számvizsgálók és a választmány 16 tagja adta ki. Az est kezdete 8 és fél órakor. Belépti díjak: Személyi jegy 1 korona. Család jegy 3 személyre 2 korona. Jegy vagy jelvény nélkül a nyári Vigadó és előtte elkerített helyiségbe senki sem léphet. Felülfizetéseket a hazafias célra köszönettel fogadnak. Belépti jegyek válthatók: Csáthy Ferenc könyvkereskedésében (Egyháztér 2 szám), ifj. Gyürky Sándor papirkereskedésében (Kossuth-utca 13 sz.) Márton Gyula férfi divatkereskedésében (Piac-utca 9. sz.) és este kint a felállított pénztáraknál. Az est műsora ez: 1. Nyitány. Jónás Lajos ze-

nekarától. 2. Őseink emléke. Hej Rákóczi-Berecsényi Huber K. Előadja: a Petőfi dalkör. 3. II. Rákóczi Ferencről. Irta és felolvassa: Dr. Varga Lajos a kör ügyésze. 4. Kurucz nóta Médertől. Előadja: a Petőfi dalkör. 5. Bujdosó Rákóczi. Kurucz népének. Szavalja: ifj. Hódy Béla joghallgató. 6. Rákóczi-induló. Zenekísérettel mellett éneklő: a Petőfi dalkör.

* **Szabadságolós.** A debreceni betegsegélyező egyesület orvosa, dr. Hütter Károly. szabadságra megy, mely idő alatt dr. Czakó Zsigmond helyettesíti.

* **Pályázat a Samassa-alapítvány kegydíjaira.** Samassa egri érsek Erzsébet királyné halálakor tett alapítványának kamataiból minden évben négy 50—50 kor. kegydíjat adnak ki olyan özvegyeknek, kik gyermekekkel maradtak hátra. Az alispán most írta ki mind a négy pályázatot a jövő évre.

* **A szegény beteg gyermek fürdő-költségei.** A 9 éves beteg kis Szana Róza fürdőköltégeinek fedezésére tegnap érkezett újabb adományok:

Borhy Sándorné	10 kor.
Dr. Popper Mórné	2 kor.
Korábbi gyűjtésünk	53 kor. 60 fillér.

Összesen: 65 kor. 60 fillér.

Kérjük mindazokat, a kik emberbaráti jószággal meg akarnak emlékezni a szerencsétlen kis nyomorékról, küldjék be hozzánk kegyes adományukat azonnal, ha csak lehet, még a mai nap folyamán, hogy a gyűjtést lezárhassuk és a boldogtalan kis teremtes legkésőbb a jövő hét elején igénybe vehesse a gyógyító tüdőt, melyhez ovisóink nemes szívisége juttatja.

* **Műkedvelő előadás Királyházán.** A királyházai máv. altisztikör, olvasó köre javára ez évi augusztus 2-án műkedvelő előadást rendez, melyen Rátkay László ismert népszínműve: Felhő Klári kerül színre. A sikerültnek ígérkező előadás szereplői: Felhő Klári — Bethlen Gyuláné, Ába Andrásné — Sövényi Róza. Ába András — Melczér Kálmán, Fátyol Ferkó — Bethlen Gyula, Csik Istók — Károlyi János, Csik Vendel — Lukács Dániel, Gergő — Partl Ferenc, Violáné — Spiller Frigyesné, Felhő Katica — Soltész Mariska. Sugó: Spiller Frigyes. Rendezők Lukács Dániel és Károlyi János. A szereplők betanításában élénk része volt Kacsovszky Gyula debreceni vasutasnak is, ki itt ugyanezen darabban Istókot játszotta és az előadást rendezte. Az érdekes műkedvelő előadás iránt nagy az érdeklődés városunkban is és az előadásra a debreceni vasutasok közül sokan szintén átrándulnak Királyházára.

* **Oszták állategészségügyi felügyelő nálunk.** *Lamprecht Andras*, az oszták császári kormány Bécsben állomásozó állategészségügyi felügyelője, ki a magyar állategészségügy ellenőrzésére van kormánya részéről hozzánk küldve, napok óta időzik városunkban. Ez idő alatt állandóan állat állományunkat vizsgálja, mely véleménye és az eddigi tapasztalatok szerint kedvező állásponton van. A felügyelő tegnap a Hortobágyon járt, honnan bizonyára szintén kedvező tapasztalatokkal fog visszatérni. *Lamprecht Andras* e hét vasárnapjáig fog városunkban időzni.

* **Cölöpépítmények a Vásártéren.** Meg ne ijedj kedves olvasó, nem kőkorszak-

beli cölöpépítményekről van szó. Nem látjuk mi az olyan őskori maradványokat. A régiségbuvároknak is elég bajuk van vele. Sokkal újabb, modernebb dolgról van szó. A főkapitány elrendelte, hogy a Széchenyi utca végén levő Vásártéren a vásár alkalmával a sátorokat cölöpökre kell építeni. Nem azért, mintha árvízről lehetne tartanunk. Hanem mert a Vásártéren most fejezték be a szépitési munkálatokat. A régi kopár, sáros területet befásították és a talajt egyenlővé tették. A főkapitány tehát azért rendelte el a vásárosoknak, hogy sátraikat lerakott cölöpökre helyezték, mert a régi elhelyezési mód igen nagy ártalmára lenne a szép sima lesalakolt talajnak.

* **Hogy került Beöthy Ákos — Európába?**

A Házban erősen folyt a vitakozás. Még pedig a folyosón, mert benn a teremben csak egyik félnek szabad beszélni. A másikra áll a katonaregula: Maul halten und weiter dienen! — A különböző csoportok, a pamlagok szerint alakulnak. A bejárat mellett, az ajtótól a második: Beöthy pamlaga. Ott szokott ülni keresztbevetett lábakkal, körülötte újságírókkal, képviselőkkel. Éppen hangosan magyaráz a kassai kuruc mikor megjelenik a látóhatáron egy idegen. Ha nem is jegyezgetne folyton; borotvált arcának felnyesen ironikus, — hogy ne mondjuk inpertinens — mosolygásáról, rögtön észre lehetne venni, hogy újságíró. Miután pedig fővárosi német lapok munkatársai kalauzálják: bécsi újságíró.

Megmutatják neki Beöthy Ákost.

— Ez az obstrukció egyik vezetője.

A bécsi újságíró megnyalazza a ceruzáján és jegyez:

Szarás, vadul villogó szemek; elhanyagolt torzonborz szakáll, az indulattól rikácsoló hang. Rossz szabású kabát és nadrág, Igazi Ázsiából való alak.

Alig írta azonban le az utolsó szót, Beöthy Ákos beszéd közben kivág egy klasszikus német idézetet. Még pedig a legtisztább félnémet kiejtéssel.

A bécsi riporter kezéből kiesik az irón, Azután lehajol, felveszi és Beöthy Ákost Ázsiából áthelyezi Európába.

* **A németnyelvű meghívó.** Az aradi ezredparancsnokság Benedek Árpád hírlapírót, az aradi *Függetlenség* szerkesztőjét valami katonai becsületügyben teendő tanúságtételre németnyelvű levélben hívta meg. Benedek Árpád erre lapja vasárnapi számában a következő nyílt levélben válaszolt *Dietrich* ezredeshez:

Ezredes ur! Meghívást kaptam ma az ön névalírásával, melyet magánlevélnek kell tekintenem, mert olyasvalakihez címezték, aki önkékel semmi néven nevezendő összeköttetésben sincs és éppen ezért, a mit kérnek tőlem, egészen szíveség számba megy. Ezredes ur, én magyar ember vagyok, ön pedig egy magyarországi ezrednek parancsnoka tehát joggal elvárhatom, sőt megkövetelhetem, hogy annak a nemzetnek a nyelvén beszéljen velem, amelynek a földjén él, amelynek én fia vagyok, ön pedig katonája. Ezredes ur bizonyára természetesnek fogja találni, hogy a német levélre sem vét-íven, sem más formában nem válaszolok s a jelzett időben az önök rendelkezésére nem állok. Magyar meghívásnak azonban bármikor szívesen eleget teszek. Hazafias üdvözléssel: Benedek Árpád.

* **Ertesítés.** Mindazok, a kik a kereskedelmi és iparkamara által rendezett pünkösdi vásár alkalmával vesszőfonatu székeket és asztalokat rendeltek, értesítettnek, hogy a szóban levő tárgyak már

megérkeztek s a kamara hivatalában a hivatalos órák alatt átvehetők.

* **Halálozások.** Tegnap a következő haláleseteket jelentették be. Szutor Péter ev. ref. 6 hónapos, Kolozsváry Béla ev. ref. 3 hónapos, Gunyik József Árpád gör. kath. 2 hónapos, Pál Juliánna ev. ref. 3 hetes, Turuckay Juliánna ev. ref. 7 hónapos, Szabó József ev. ref. 18 napos és Asztai János ev. ref. 68 éves.

* **Cipészipari gépek a kiállításon.** A technológiai iparmuzeum állandó gépkiallítását szervezett. E gépkiallítás tárgyai közül azokat, melyek a cipészipar körébe tartoznak, az iparmuzeum elküldi a debreceni cipész iparkiallításra. A gépeket aug. 3-án helyezik el a kiállítási pavilonban.

* **A hadnagy ur cipője.** Az Orsova és Vidéke című lap írja: Jakob Adalbert Aradon állomásozó es. és kir. 33. gyalogezredbeli hadnagy fürdőhasználat végett Herkulesfürdőbe érkezett s a Herkulesfürdőt használta. — Rossz szokása volt, hogy fürdés után fénymázás cipőjét a nedves lepedővel megtörülte s ezzel a lepedőt egészen összemocskolta, mit a szabályrendelet tilt. A minap délután ismét megfürdött s ez alkalommal Reisinger István fürdőszolga figyelmeztette, hogy cipőjét ne törölje meg a nedves lepedővel Erre a hadnagy szidalmazni kezdte a fürdőszolgát, majd egy huszárral elhozatta kardját, melylyel oly erős csapást mért e védtelen fürdőszolga fejére, hogy vértől elborítva azonnal összeesett. — A szolga sebe, az orvos állítása szerint, tizennégy nap alatt gyógyul be. — Az ügyet a herkulesfürdői katonai állomásparancsnokság elintézte. Az esetről jelentést tettek az orsovai szolgabírósnak is. Az „elintézés“ módja nem ismeretes. A hadnagy urat bizonyára legközelebb elő fogják léptetni.

* **Drága orvosság.** Egy brüsszeli lapban olvassuk: Amikor XIV. Gergely pápa abba a nagy betegségbe esett, amely őt 1591-ben meg is ölte, orvosai úgy akarták néhány nappal meghosszabbítani az életét, hogy porrá tört aranyat és megolvasztott drágaköveket adtak neki. Mondják, hogy ez a turesa therapia ha a szent atyán nem is segített, az orvosoknak elég jól jövedelmezett.

* **Ipari szaktanfolyamok.** A cipészek szaktanfolyama pár nap múlva véget ér és helyette a miniszter jóakaratóból szabószaktanfolyam indul meg, melyre már most elfogad jelentkezéseket az ipartestület. A tanfolyam célja, hogy a mestereket olyan munkák készítésére is megtanítják, melyek csak ritkán fordulnak elő. Ezen kívül a mértan elemeire és a mértani szabásra is kitanítják a mestereket.

* **Kefegyári munkások bálja.** A Falk Ármán és Társa kefégyár munkásai saját segély alapjuk javára augusztus 15-én, a Margit fürdő dísztermében zónapostával egybekötött nyári bált rendeznek. Belépti díj 1 korona 20 fillér.

* **A csizmadiák termelő és árucarnok szövetkezete** felhívja azokat a csizmadiákat, kik a szövetkezetbe belépni óhajtának, hogy e szándékukat legkésőbb ma vagy holnap jelentsék be az ipartestületnél, mivel a Margit fürdő megett levő új telepen a szövetkezet tagjai augusztus elsején már megkezdik a munkát.

* **Lopások.** Egész sereg lopás terheli Goldstein Sámuel bádigos ságéd lelkét. Lopásaiért már több ízben büntette a rendőrség, de ő azért csak úzi tovább kedvelt mesterségét, mert a bádigoság

csak mellékes foglalkozása, főkeresete a lopás. Tegnapelőtt elveszett a M. A. V. pályaudvarán levő kuglázó perselye. A tettest csakhamar megcsipte Dobos biztos Goldstein Sámuel személyében. — Halász Mihály Széchenyi utcai vendéglősnek eltűnt az ezüst órája. Jelentést tett a rendőrségen még a múlt héten. Most kiderült, hogy azt is Goldstein lopta el. Napokkal ezelőtt jelentette a rendőrségen Bucsei Sándor, hogy zseb-órája láncsal együtt elveszett. Ki a tettes? Természetesen Goldstein Samuka, a bádigos, aki egyébaránt bevall mindent, sőt a tegnapi vallatáson említést tett holmi orgazdákról is.

Szathmáry András halápi gazdálkodónál szolgált Lázár János eseléd, ki egyik majorostól 20 koronát ellopott s nyomtalanul eltűnt. A tolvaj eselédet tegnap este Szathmárynak Erzsébet nevű lánya a vásártéri állomásnál felismerte. A lány rendőrt hívott és Lázárt a központra kísértette, hol lezárták.

Berki Lajos zenészgyerek elkérte Lakatos Lajos hegedűjét, de vissza nem adta. Lakatos tegnap este feljelentette a gyereket, ki azt állítja, hogy a hegedűt Diószegi Istvánnál van. Míg a vizsgálat folyik, addig a gyereket elcsukva tartják a rendőrségen.

* **Óriási szalmatűz.** Szabadkáról jelentik, hogy tegnap délelőtt a határban Szimity Kimitin Balázs tanyáján óriási tűz volt, mely elhamvasztott 101 szalmakazalt, 8 asztag gabonát és egy eséplőgépet. A tűz 6 órán keresztül dühöngött s csak nehéz munkával tudták megfékezni. A kár igen nagy. A tűz oka valószínűleg gyújtogatás.

x **Gyermek matróz ingek** és rövid harisnyák a legújabb kivitelen, férfi kötött harisnyák a legjobb minőségben, valamint a legszebb nyakkendők 1 koronától feljebb óriási választékban Fekete Jakab, uri divat fehéremű és kalap üzletében. Utazó bőröndök és kézi táskák nagy raktára.

Az Arany Bika kávéházában ma este Magyar Testvérek zenekara játszik.

A pápa halála.

A hercegprimás római útja.

Budapest, jul. 24. *Vaszary* Kolos biboros hercegprimás vasárnap este utazik Pragerhofon és Cormonson át egyenesen Rómába, külön erre a célra rendelt szalonkocsiban, melyet a rendesgyorsvonathoz csatolnak. A hercegprimás kíséretében lesznek; Kohl Medárd dr. püspök, Andor György primási titkár, Berger Márk ceremonárus és Brunner Matrona zárdafőnöknő, a hercegprimás ápolónője. A hercegprimás számára, ki okvetlen részt vesz a konklávéban már rendelkeztek lakást Rómában és ugyancsak meg van rendelve kíséretének lakása is.

Budapest, jul. 24. Kohl Medárd dr. püspök ma délelőtt látogatást tett *Khuen* Hóderváry gróf miniszterelnöknél.

Budapest, jul. 24. *Wlassics* Gyula dr. vallás-és közoktatásügyi miniszter a mai délelőtt folyamán *Vaszary* Kolos hercegprimásnál hosszabb látogatást tett.

Róma, jul. 24. XIII. Leó pápa temetése holnap lesz esti harangszó után. Szó volt arról, hogy a pápát már ma eltemetik.

Róma, jul. 24. Óriási tömegek zarándokoltak ma egész nap a Szent-Péter templomba a pápa ravatalához. Tegnap ötvenezer, ma pedig hetvenezer ember vonult át a templom s hajtott térdet a ravatal előtt.

Róma, jul. 24. A biborosok egymásután érkeznek, hogy részt vegyenek a konklavban. A biboros testület 70 tagja közül 67 van életben. A választásban körülbelül 61—62 biboros fog részt venni. *Ki lesz a pápa, azt sejtani sem lehet. Valószínű, hogy az első szavazásnak nem lesz eredménye s a konklave 3—4 napig eltart.*

TÁVIRATOK.

A miniszterelnök nem megy Ischlbe.

Budapest, jul. 24. Szó volt róla, hogy Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök ma Ischlbe utazik, hogy a helyzetről jelentést tegyen a királynak. A miniszterelnök utja azonban ezuttal elmarad.

Osztrák vélemény Apponyiról.

Bécs, jul. 24. A Wiener Allg. Z. egy állítólag a monarchia sorsának intézésében szerepvivő politikus nyilatkozatát közli, akinek Apponyi beszédéről az a véleménye, hogy talán segít a magyar parlamenti válságon, de ezzel szemben egyenesen felidézte a monarchia válságát. E politikus szerint Apponyi magáévá tette az obstruáló ellenzék programját. Apponyi Albert gróf mikor a királynál magánkihallgatáson volt, nyíltan megmondta ő felségének, hogy Magyarország a parlamenti válságból csak úgy menekül, ha megadják a nemzeti követeléseket.

És ugyanezt mondta Apponyi Albert mostani beszédében is, ami annyit tesz, hogy a kormánypárt egy véleményen van Barabásékkal és csak a terminus dolgában van nézeteltérés.

Apponyi beszéde tehát nem segíti elő a kibontakozást, hanem megdöbbenő határozottsággal domborította ki az ellentéteket, melyek a hadsereg tekintetében a monarchia két fele között fennállnak.

A legutóbbi véderő vita alkalomával az osztrák képviselőházban pártkülömbőség nélkül hangoztatták minden oldalról, hogy Magyarország a hadsereg dolgában engedmények semmi szín alatt nem adhatók, mert ez a hadsereg kettészakadására vezetne s most a magyar képviselőház jogosaknak is-

merte el Barabás Béla követeléseit s így Barabás programja Apponyi révén tegnap magyar nemzeti programmá lett.

Lehet, a parlament válságát enyhíti a képviselőház elnöke beszéde — bár nagy remény erre sincsen — de előidézte a monarchia válságát, ami a titokzatos politikai szerint sokkal nagyobb baj.

Katonák pnsztulása.

Budapest, jul. 24. A Magyarország boszniai tudósítója jelenti: A komáromi 12. gyalogezred Bilek-Trebinye közt fogja tartani a hadgyakorlatokat. Odamenet az ezred katonái a hegyes emelkedő uton folyvást kidőltek. Bilekbe tizenkilenc halottat és negyven súlyos beteget szállítottak.

Gépkocsi-járat a Tátrában.

Szepesváralja, jul. 24. A Tátravidéki automobil-járat engedélyezhetése miatt tegnapelőtt kezdtek meg a közigazgatási bejárást, mely alkalomból a közigazgatási hatóság tagjai Poprádról O-Tátrafüred, Virágvölgy és Késmárkon keresztül Szepes Ufalvára mentek. Midőn másnap a Maguráról lefelé jöttek, a meredek lejtőn az automobil fékje felmondta a szolgálatot és szédítő sebességgel rohant lefelé. Segítségre nem lévén kilátás, az automobil vezetője a kocsi egy kiálló meredeknek irányította, mire az automobil felborult és szétzúzódott. Ujfaluhy Brunó főszolgabíró a fején 11 centiméter hosszú sebet kapott, szétfröcsent vére Raisz alispánt és Wufka főmérnököt is előtötte, a kik szintén erős zúzódási sebeket szenvedtek. Az automobil nem vált be s így járata nem lesz engedélyezve.

Egy arvaszéki ülnök balesete.

Budapest, jul. 24. Bicskey Kálmán pestmegyei arvaszéki ülnököt a keleti pályaudvaron szélütés érte. Állapota aggasztó.

A bolgár fejedelem utazása.

Belgrád, jul. 24. Ferdinánd bolgár fejedelem gyermekeivel Bécs felé való útjában 3 óra 40 perckor itt átutazott.

Községi választások Belgrádban.

Belgrád, jul. 24. Miután a tegnapi községi választásokon nem adták le a törvényesen meghatározott szavazatok legkisebb számát, szombaton új választás lesz.

Gabona tőzsde.

Budapest, július 24. Buzakinál mérsékelt vételkedv gyöngé. Nyugodt irányzat mellett 12,000 métermázsa került forgalomba. Egyébb gabonanemek változatlanok. Idő szép.

Buza októberre	7.25—26
„ novembere	0.00—00
Rozs október	6.21—22
„ októberre	5.32—33
Zab októberre	6.28—26
„ novembere	6.25—26
Tengeri 1904. májusra	0.—
Tengeri júliusra	5.03—04
Repce	11.30—35

Regénycsarnok.

A tejtést vér.

Első rész.

(Folytatás.)

Savinien egy ugrással benn termett a konyhán, Vitaline nyakába borult és megcsókolta. A leánya pedig meglepetten egyre azt hajtogatta:

— Savinien? Hogy kerülsz te ide?

— A magam lábán. Meguntam a Malgertius kastélyt és elszöktem hazulról.

— Visszamész a nagyanyádhoz? — kérdezte Vitaline örömmel.

— Nem én! Ó megint hazaküldene, Hozzátok megyek lakni. Hol van Noirtin mama?

— Futeumba ment napszamba. Meghagyta, hogy jöjjenek utána ha majd megfőztem apuskámnak az ebédet. Ha apus délben hazajön, majd megtanálja a peccenyéjét, ott rotyog a parázson.

— Velel megyek Futeumba és megkérem anyádat, hogy vegyen magához. Akarod?

— Oh igen, nagyon örülnék, csak az a kérdés, hogy a többiek mit szólnak majd hozzá, különösen Bonayék... De igaz — te bizonyosan éhes vagy?

— Egy kicsit ehetném.

— Megállj, majd töltök ebből a héjában főtt burgonyából egy fazékba, teszek hozzá egy kis-szalonnát és majd utközben megebédelünk.

— Ugy-ugy — kiáltott fel Savinien örömeiben tapsolva, — aztán majd vadalmát szedek csemegének.

Vitaline nagy sebbel-lobbal elkészítette az apja ebédjét; aztán betöltötte a párolgó burgonyát egy pléhlábasba rátett egy darab szalonnát és miután lezárta a lakást és a kulcsot eltette, — utnak indult. Nagy böcsen megkerülték a falut és nekivágtak az erdőnek, hogy ott felkeressék azt a forrást, melynek hűsében oly sokszor reggeliztek együtt.

A forrás két hatalmas tömb között fakadt a hegyből, mogyoró és vadmalnakokrok árnyékosabb helyet kívánni se lehetett. A két gyermek leheveredett a domboldal buja fűvébe. Mohón költötték el a reggelijüket, közbe-közbe vizet szüresölve a forráskristálytisztá vizéből. Midőn már üres volt az edényük, Savinien levágott egy széles bortorján levelet és a forrással szomszédos bokrokban málnaszedésre indult. Hozott és halomszámra és málna édes illata szerteáradt s légben. Savinien egyenkint adogatta a zamatos bogycsokot Vitaline rózsás ajkai közé, a kis lány pedig nyálank mohósággal kapdosta el.

Midőn jóllaktak az érett gyümölcsessel, leheveredtek egymás mellé az árnyékba, a rózsaszín virágu hangabokrok közé fejüket odatámasztották a naptól langyosra melegített homokdombocskára és úgy néztek fel a mogyoróbokrok között kéklő égre. Messze távolban valahol harkály kopogtatta csőrével egy bükkfa törzsét és a mélyeséges csöndben a fakérget kopogtató madárcsőrnek megmegismétlődő neszébe úgy tűnt fel, mint valami rejtelmes hívogatás.

Savinien mámorban ringatta ez az illat, meg ezek a jól ismert hangok.

A Malpertuis kastély csak homályosan tűnt fel előtte, mint valami álomkép úgy rémlett előtte, mintha sohse hagyta volna el Bellefontainét és megelégedésében önkéntelen felkiáltott:

— Jaj ide örülök, hogy visszajöttem hozzád.

Te Lili, ugy-e sohasem hagyjuk el többé egymást?

— Attól függ, hogy mit szól majd a papa meg a mama. Talán attól félnek majd, hogy Bonnyék megharagszanak érte, ha téged magunkhoz veszünk.

— Ha nem akarnak engem magukhoz fogadni, felelt Savinien szenvedélyes hévvel, — akkor mind a ketten megszökünk és az erdőben építünk magunknak kunyhót, mint a facipófaragók.

(Folyt. köv.)

BIOSKOP

ÓRIÁSI KINEMATOGRAF.

Debreczen — Vásártér.

A nagyhőség miatt mindennap 7 órakor kezdődik a műsor!

Mai műsor:

1. Pokoli ebéd.
2. A csavargó álma.
3. Diáksínyek.
4. Az ördögök játéka.
5. A becsapódott férj.
6. Szerpenün táncz (színezett)
7. Katona párdal (Brabanti Genovéből beszélő kép.)
8. 28 napig szolgálatban (beszélő kép.)
9. A szakács bosszúja.
10. Bikaviadal Madridban 150 méter hosszú.
11. Utcza Tun szban.
12. Az urnő jön.
13. Játzó gyerekek.
14. Rekkenő hőség.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri:

Narten György.

Kerjen ingyen és bérmentve

a legújabb, 1903. évi körül belüli 3000 diszes ábrát tartalmazó ar-jegyzéket

Keleti J.

orvos-sebészi mű- és kötszer gyárastól,

Budapest,

IV. Koronaherczeg-u. 17.

Tartalmazza az összes újdonságokat, melyek a betegápolás- és kényelemhez szükségesek, minden eszközt rendszeresen a megfelelő betegségehez osztályozva.

Cs. és kir. szab.

legújabb sérvkötők!

MŰLÁBAKAT,

mű kezeket amputáltak részére, műfüzőket ferde növéseük részére, járó- és támgepeket gyermekágyasok és csecsemők részére, telje betegfelszerelések, tejsterilizáló stb. továbbá

Valódi francia, amerikai és angol gumi és halhólyag, gumi ovo-specialitások eredeti csomagolásban!

Kozmetikus szerek, köszvény, rheuma és ideg betegségek gyógyításához szükséges elektrotherapius gépek, valódi angol és szolingeni acélárak különböző célokra, borotváló eszközök stb.

Olcsó árak! alapítva 1878 Szolid kiszolgálás

Nagy katona-zene-kari hangverseny.

Tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy a

helybeli pályaudvaron, a város felőli teraszon

ma szombaton este 8 órakor

a katona-zenekar

nagy hangversenyt

rendez.

Kellemetlen idő esetében a hangverseny vonós hangszerekkel a belső nagyteremben tartatik meg.

Kitünő konyha, tisztán kezelt fajborok; jó kiszolgálásról gondoskodik a lesz.

Kiváló tisztelettel

Ottó Sándor

vasuti vendéglős.

KOMLÓSSY LAJOS

(előbb Szabó Zsigmond.)

fűszer, mag- és gazdasági cikkek raktára

DEBRECZEN, Piacz—Hatvan-utcza sarok.

! Ajánl! Rézgálicz, Raffia, Juttafonal és Dohány-zsineget o o o

minőség és olcsó árait illetőleg — verseny nélkül!

Liszt-harmat (Oldium)

szőlőbetegség ellen kipróbált leg-

jobb szer az o o o o

eredeti
francia
kénpor.

Ára 50 kilogrammos zsákokban 22 fillér kilónként

" 2—10 " " 26 " "

II. min kénpor " " 11 " "

Használata legolcsóbb és mégis a legbiztosabb.

A por kapható és megrendelhető:

Komlóssy Lajos

fűszer és gazdasági cikkek raktárában.
DEBRECZEN, Piacz—Hatvan-utcza sarkán.

Telephon 213 szám.

Az Alföldi takarékpénztár Debrecenben

kedvező feltételek és gyors elintézés mellett törlesztési jelzalog kölcsönöket ad 15—50 évi annuitásokra. Már fenálló jelzalog kölcsönöknek csekélyebb kamatlábu törlesztéses kölcsönökre átválttatását (conversiót) készséggel közvetít.

Az igazgatóság.

Csáthy Ferenc

— könyv-papír és zeneműkereskedő, —
Debrecen II. Egyháztér 2. sz. a nagytemplomnál, ajánlja a t. szülék és nemes tanuló ifjuság szives figyelmébe a nagy szünidőre

10000 kötetből álló

magyar és német kölcsönkönyvtárát.

— Bővebb felvilágosítást nyújt a kölcsönkönyvtárjegyzelek. —

8966.—1903.

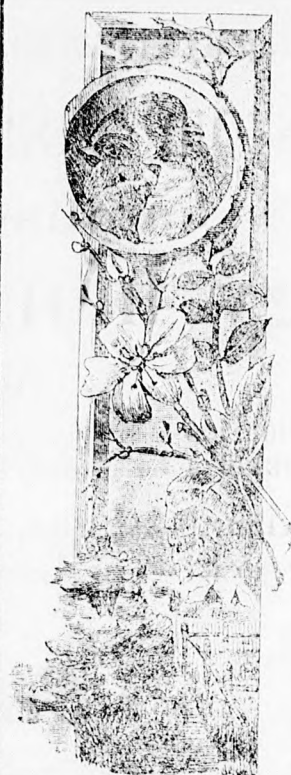
Árverési hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező ugynevezett „Rabkert” 2 hold 300 □-öl föld, folyó évi augusztus hó 17-én d. e. 10 órakor a városház nagy tanács termében tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni. Árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát az árverelő bizottság kezéhez készpénzben, — vagy megfelelő értékpapírban letenni.

Árverési feltételek — a városi számvevőségénél, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debrecen 1903. július hó 16.

A városi tanács.

= = Olcsó = = törlesztéses kölcsönök.

Földbirtokokra és bérházakra, 15—65 évre.

↻ A kölcsönök bármikor visszafizethetők. ↻

Magas kamatu kölcsönök olcsó törlesztéses kölcsönökké átváltoztathatók

Bővebb értesítést és kimerítő tájékoztatást nyújt

a Takarékpénztár és Hitelintézet Részvénytársaság

Debrecenben. Csapó-uta 4. szám a.

Székelyföldi elsőrangú természetes alkalikus sós savanyúvíz.

A „Málnási Mária Forrás”

kiváló köptető és étvágyemelő szer.

Javasolva:

a torok, gége, légcső heveny és idült hurutjainál, a tüdőtuberculosis minden stadiumában, a gyomor és bélhuzam hurutos bántalmainál, vérszegénységnél, köszvény és izom csuznál.

Kapható:

Minden gyógyszertárban, drogueriában és
... .. fűszerkereskedésben

Kutkezelőség: Brassó.

A magyar kir. belügy Miniszter ur 36890/1902. számú rendeletével a Málnási Mária Forrás számára a gyógyforrás elnevezést engedélyezte.

A külföldi Selters, Gleichenberg, Emsi drágább vizeket bizonylatok szerint jóval felülmúlja. — Tiszán, felényi borral, tejjel összeöntve iható.